

DUHOVNO ŽIVLJENJE

102

Družinski
tednik za
slovenske
izseljence

LA VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal
A VIDA ESPIRITUAL
Revista Semanal
THE SPIRITUAL LIFE
Weekly Review

KNJIGA V. LIBRO
LETO III AÑO

BUENOS AIRES
DECEMBER 1935.

Se preselimo

da dvignemo NOVO POSLOPJE namesto
sedanjega in na istem prostoru
ULICA 25 DE MAYO VOGAL BME. MITRE
kjer bomo stregli naše klijente in prijatelje
slovenske kolonije z ugodnostmi in pažnjo
katero od nas zaslužijo.

**POČENŠI Z DNEM 23. TEKOČEGA
DECEMBRA**

in med tem ko bo trajalo zidanje bomo na-
daljevali naše poslovanje v naših

**ZAČASNIH PROSTORIH
CANGALLO 360**

(med 25 de Mayo y Reconquista)

**Banco Holandés Unido
Slovenski Oddelek**

Sedaj:

Bmé. Mitre 234

Buenos Aires

Jože Cukale, Št. Vid nad Ljubljano:

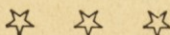
Večerni psalm

Moje sree so strgali v dvoje nekje,
Strune mojih molitev trudno teško ihte,
ker so mi jih bratje vse razglasili.

Odslej je v meni pusto tako,
kakor pozimi samotno drevo,
ki v nebo proseče veje moli.

Plaha je ptica, ki žalostno poje nekod,
trudna je duša, ki Tebe išče, Gospod,
bolne oči so, ki željno de Tebe hitijo.

Kadar bo mirno spet moje sree,
ko bodo spet čiste vse moje želje,
tedaj moji psalmi visoko vsplamte
tedaj moji bratje mi vse odpustite!

R o m a r j i

Poromal bom na žalostno goro,
da zadobim naj spet mir srca,
da se Marija spet mi nasmehlja
Marija žalostna...

Galebi beli pred mano bodo speli,
s peruti belimi kot angeli
moreče misli bodo mi odganjali.

V svetišču belem Mati žalostna
dva bisera iz oči ji kapata —
poromam, oj poromam na goro
k Mariji po nasmeh in po slovo.

Zdaj je jesen...

Zdaj je jesen in mrzlo že piha v obraz.
Drevje je trudno in spušča liste na tla;
polje in gozd se v odejo rumeno odeva --
tiho je vse —

Ie v temnih razorih še ptica popeva
trudncmu kmetu v slovo in pozdrav,
dokler na večer ob mejah goščav
pesem ne umre.

Zemlja po rožah jesenskih duhti
zadnjikrat, predno jo težka zagrne skrivnost,
zadnjikrat, preden vsa trudna zaspi.
Veter ubira ostro strune v vrhovih dreves
naposled ves truden utihne in v mraku cipres onemi.

Ko jesenski vetrovi pojo

Svet se je čudno razmaknil
v puščobo jesenskih dni —
gola stebra stoje kot lorintski stebri
in nad njimi je dobro nebo.

Ko s sklonjeno glavo stopam v svetišče to,
kjer veličanstne himne jesenski vetrovi pojo,
sem ves majhen pod silno skrivnostjo nebes,
in se skoro bojim skrivnostnih tišin.

Da utešim srea nemir,
rad sem hodim po božji mir —
— morda že naslonjen na podboju vrat
me romarja čaka Jezus-brat.

I š č e m t e . . .

Hudo je če človek prijatla zgubi
in teža pustih dni in trudnih noči
pade nanj...

Vse dni mi tvoje ime
v ušesih zveni,
vse noči tvoja duša v moji živi
in često prečesto plovem za teboj iz sanj.

Vprašujem bele ceste, kje si?
Ptičke vprašujem, kje si?
En sam odgovor: Ni te, ni!

Jesenski listi

Vitka cipresa je glavo sklonila Ob koči razpadli trudna je ptica
pod težko skrivnostjo umiranja, kriknila, orahnila z glavo sklonjeno,
plaha je misel na pot jo spustila — na okna prši jesenska megla
pot dolgo jesenskega romanja. in veter poje melodijo žalostno...

**
*

Zdaj že tiho jesen odhaja od nas...
Naša srca so v nemi tugi obstala —
že je ni več — še dolgo bodo jokala.
v zimske pozabljene dni.
O zdaj smo listom podobni,
ki težko se ločijo, plaho se spuščajo k tlom.

Jesenska meditacija

Vsak hodi danes svojo pot,
vsak nosi drobno lučko v dnu srca
in sreče išče z njo, ki se smehlja
ljudem — o ddaleč vseposvod.
Neslutena skrivnost dožnanj
v človeku gre, ki se sklanja
nad drobno zibko svojih sanj,
ki drag obraz je svojo sliko vtisnil vanj.
Kako je človek teh ljudi vesel!
Iz dneva v dan jim radost je v očeh,
iz dneva v dan jim topla dlan
prav rahlo čara na obraz nasmeh.

Nocoj

Nocoj je svet večer,
nocoj je sveta noč;
prav rahlo boža nam dušo pojoc:
Moj brat in sestra ti,
čuješ v sebi božji duh noči!

O sveta noč, tako skrivnostna si,
o sveta noč, tako vsa bela si,
da ves čist hodim z brati v božji molk noči,
le sneg se vsiplje v moje romarske stopinje.

O da smo danes vsi tako svetli
kot betlehemski angeli,
V čakanju naših sre na Jezusa
se svetijo oči,
za majhnega, ubogega, ki toplo govori:

“Le k meni pridi moj najmanjši brat,
da mir dobi sree razžaljeno,
saj danes je moj dan
in moje je srce za vas pripravljeno.”

Božji izgnanci

Oj kako toplo zvezde žarijo nocoj —
sapa polnočno mehko boža njih soj,
sveta družina hiti čez peščeno planjavo.

Svet Jožef je truden od daljne poti —
blažena radost mu sije z oči,
Dete pokojno Mariji v naročju počiva
in tiho se Mati otroku smeji.

V božji sijaj je družina odeta,
pesek puščavski prečudno žari,
morda Bog sam na zemljo svetost razpleta,
da v svetem nemiru puščava drhti...

V dalji Nila valovi srebrno blesijo,
tam na obzorju že piramide stojijo,
Trije popotniki urno v Egipet hitijo.

Dr. Fr. Trdan, profesor v št. Vidu nad Ljubljano

SLIKE IZ NAŠE PRETEKLOSTI

(nadaljevanje)

4. — Doba slovenske samostojnosti.

Naši predniki niso prišli v novo domovino kot enotno organiziran narod, razcepljeni so bili v zadruge in plemena, ki so še dalje živela pod oblastjo starešin in županov. A prav to združeno življenje in pretežno kmetski značaj našega naroda je bil vzrok, da Slovenci niso ustvarili mogočne vojaške države, kakor so jih nekoliko prej osnovali germanski narodi v Španiji, Italiji in Galiji. Med Slovenci so se razvile majhne državice, ki so obsegale večje ali manjše, navadno po naravnih mejah, vodah in gorskih grebenih, zaokrožene celote. Tako je nastala na Koroškem **Karantanija**, na Kranjskem **Krajina**, na zahodnem robu ogrske nižine pa **Panonska Slovenija**.

Večjo državno zvezo, v kateri so imeli nad 30 let močno zaslombo tudi naši predniki, je v prvi polovici 7. stoletja osnoval Samo (623-658). Poyod za ustanovitev te prve vseslovanske države so dali slovenski sosedje Obri, Langobardi in Bavarci.

Po rodu, pravijo, je bil Samo germanski Frank. Kot znan in priljubljen trgovec je večkrat prepotoval slovansko ozemlje od čeških Krkonošev pa doli do bregov Adrije. Tako je najložje spoznaval ljudstva in njihove življenjske razmere, pa tudi na lastne oči gledal nasilja in krivice, ki so jih Slovanom povzročali naštetih sosedje. Ko je uvidel, da so tlačeni narodi zreli za revolucijo, je okrog leta 623 stopil na čelo severnih Slovanov, jih osvobodil izpod obrskega jarma in notranje utrdil državo. Kot zavzniki so pripadali tej državi tudi Slovenci na Koroškem, Kranjskem in Primorskem, ker so jih prav tedaj ogrožali Obri, Bavarci in Langobardi. Vendar pa Slovenci kljub svoji pripadnosti

k Samovi državi niso izgubili svoje državne samostojnosti. To sklepaajo iz bojov, ki so jih bojevali Slovenci v letih 626-629 na lastno pest z Bavarci. Po izredno srditem klanju so bili Bavarci premagani blizu današnjega Lienza v zgornji dolini Drave. Ta zmaga je važna tudi radi tega, ker so Slovenci tedaj pomaknili svoje meje do izvirov Drave na Toblaškem polju.

Prvi po imenu znani slovenski knez je Valuk, ki se omenja kot Samov sodobnik v tridesetih letih 7. stoletja. Da je bila njegova kneževina samostojna in neodvisna, kaže to, da je iskal pri njem zavetja pregnani bolgarski kan Alciok s 700 Bolgari. Tudi Arnefrit, sin furlanskega vojvode Lupa, se je zatekel med karantanske Slovence in jih prosil zoper svojega očeta pomoči. Vse to bi pa bilo nemogoče, ake bi karantanski knezi ne bili samostojni.

Zveza z mogočno Samovo državo je ščitila in krepila mlado slovensko državo v Karantaniji. Zato so imeli Slovenci mir, dokler je živel in vladal Samo. Kakor hitro je pa Samo umrl (658), se zopet pojavijo divji Obri, ki so hodili preko slovenskega ozemlja ropat in plenit v Gorenjo Italijo. Značilno za našo domačo zgodovino pa je dejstvo, da se s ponovnimi obrskimi sprožijo tudi slovenski sunki proti furlanski ravnini. Slovenci hočejo razširiti svoje meje proti zapadu v Furlanijo in na Beneško. Kakor moremo razbrati iz takratnih pičlih poročil, je bila bojna sreča zdaj na strani Langobardov, zdaj zopet na strani Slovencev. Vendar se pa Slovincem ni posrečilo, da bi stalno p o s e d l i Furlanijo. Mir, sklenjen okrog leta 720 v bližini Čedadada, je omogočal Slovincem, da so naseljevali gore in brda v današnji Beneški Sloveniji in Goriških Brdih ter ob Soči in Nadiži, kjer bivajo še danes.

Nekako ob istem času so iztrgali Slovenci Langobardom tudi Ziljsko dolino na zapadnem Koroškem, ki so jo bili Langobardij pred dobrimi sto leti posedli.

Tako so Slovenci po Samovi smrti skoraj sto let branili uspešno svojo neodvisnost. Vsled dolgoletnih bojov pa sta trpela dežela in ljudstvo: prva je bila neštetokrat opustošena in oplenjena, drugo pogosto decimirano, ponekod skoraj iztrebljeno. Ta žalostna dejstva moramo imeti pred očmi, ako hočemo prav in pravično presojati za našo preteklost tako usodepolno leto 743. Ko so namreč tega leta Obri iznova resno ogrožali slovenski svet, se je obrnil takratni knez Borut na Bavorce in jih prosil

Uredništvo in uprava Duhovnega življenja želita vsem svojim prijateljem, naročnikom in čitateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

pomoči. Bavarci so prišli in pomagali premagati Obre. Toda Slovenci so jim morali njihovo pomoč drago plačati: izgubili so svojo politično samostojnost in prišli pod bavarsko nadoblast. V poroštvo zvestobe je moral poslati Borut svojega sina Gorazda in nečaka Hotimira z nekaterimi drugimi odličnimi Slovenci.

To je eden najbolj znamenitih dogodkov naše srednjeveške zgodovine. Izguba komaj in težko pridobljene samostojnosti pomenja politično in versko priključitev Slovencev k germansko krščanskemu zapadu.

Vir, ki poroča o tem usodepolnem činu naše preteklosti, je "Spis o spreobrnitvi Bavarcev in Karantancev". Nekki neznani pisatelj piše kratko in preprosto: "Ne dolgo potem so začeli Obri

s sovražno silo težko pritiskati te Karantance. In bil je takrat njihov knez, Borut po imenu, ki je dal naznaniti proti njim pomikajočo se vojsko Bavarcev ter jih prosil, naj bi mu prišli na pomoč. Ti so takoj prišli, premagali Obre in zaobljubili Karantance in jih podvrgli podložništvu vladarjev in enako tudi njihove sosedo. In nato so odvedli s seboj talce na Bavarsko. Med temi je bil Borutov sin, Gorazd po imenu, za katerega je njegov oče prosil, naj se vzgoji krščansko in napravi iz njega kristijan. In tako se je zgodilo. In isto je zahteval od Hotimira, sina svojega brata.”

Nastane vprašanje: Kakšen je postal po teh dogodkih državno pravni položaj Slovencev v Karantini in njihovih knezov na sproti Bavarski in kakšen položaj so odslej zavzemali knezi sami v deželi? Zgodovinarji menijo, da ni smatrati položaja karantanskih Slovencev enakega suženjki pokoritvi, marveč da je obstojal med Bavarci in Slovenci nekak po pogodbi določen odnos. Slovenci so še nadalje obdržali svoje domače kneze, ki so smeli z dovoljenjem Bavarcev nastopiti svojo knežjo oblast, nakar so jim Slovenci sami podelili knežje dostojanstvo. Za Gorazda, ki je po očetovi smrti nastopil vlado, je rečeno, da so ga Slovenci napravili za kneza”, za njegovega naslednika Hotimira pa, da “mu je narod dal kneževstvo”. Vse kaže, da se za temi besedami vsaj v osnovah skriva in morebiti tudi sega že v to dobo naše preteklosti sloveči obred izvolitve in umeščenja koroških deželnih knezov, ki nam je pa v podrobnosti znan iz mnogo kasnejšega časa in se navadno označa kot “ustoličenje koroških vojvod”.

Ker je obred ustoličenja slovenskih knezov ena najznačilnejših naših narodnih svetinj, ga hočem v glavnih potezah naslikati. Vršil se je pod Krnskimi gradom, na takozvanem Gosposvetskem polju, ki se začenja dobro uro hoda nad Celovcem. V bližini gradu je cerkev sv. Petra. Za njo je stal knežji stolec ali knežji kamen. Tisti dan, ko je imel biti novi knez umeščen, je sedel na ta kamen svobodni kmet iz rodu Edlinger, ki je imel to dedno pravico že od pamtiveka. Okrog kmeta se je zbralo ljudstvo, ki je pričakovalo novega kneza. Ta se je bližal s sijajnim spremstvom in slavnostno napravljen. V neposredni bližini knežjega kamna je odložil praznično obleko in si nadel kmetiško narodno nošo: suktno, hlače, plašč, čevlje in klobuk. V levico je vzel grčavo palico, z desnico pa je vodil na vrvi dve živali, marogastega vola

Pod naslovom **šimnov Lipe** je izšla te dni povest, ki jo je napisala gospodična urednica **Našega mladega rodu** gospodična učiteljica **Krista Hafner** in ki jo je prinašal svojčas naš list pod naslovom **Lipetov bič**, in ki se je naši čitatelji tako radi brali. Gospod Maksim Gaspari, ki ga naši čitatelji tudi dobro poznajo, je opremil knjižico z mnogimi okusnimi slikami. Zlasti privlačna je dvobarvna Lipetova naslovna slika, kako samozavestno stoji med našimi nebotičnimi gorami. Knjižico je založila knjigarna Ilirija v Kranju in stane mehko vezana Din 10.—, trdo vezana pa Din 14.— Naročila dragevolje posreduje tudi naša uprava.

in lisasto kobilo, ki še nista bili vpreženi. Tako napravljen je pristopil k kamnu.

Ko je svobodni kmet na kamnu ugledal prihajajočega kneza, je zaklical v slovenskem jeziku: "Kdo je oni, ki tako prihaja?" Okoli stoječi so odgovorili: "Deželni knez je." Kmet je iznova vprašal: "Ali je pravičen sodnik, ki mu je mar blagor domovine? Ali je svobodno rojen in prijatelj in zaščitnik prave vere?" Vsi navzoči so odgovorili: "Je in bode!" Kmet de nato: "S kakšno pravico pa me more pregnati s tega sedeža?" Ljudstvo je odgovorilo: "Dobil boš šestdeset beličev, marogastega vola, kobilo in obleko, ki jo ima kmet na sebi; prost boš ti in vsa tvoja hiša vsakega davka." Nato je kmet kneza nalahno po licu udaril, vzel vola in kobilo in se umaknil s kamna. Nanj je sedel knez, zavihtel meč na vse štiri strani in obljubil zbrani množici, da hoče biti pravičen in dober sodnik.

Po slovesni službi božji se je knez iznova preoblekel in sedel z vsem svojim spremstvom k obedu, pri katerem so stregli najvišji dostojanstveniki kot deželni maršal, deželni stotnik in deželni dvorni točaj.

Sčasoma se je ta lepi in častitljivi običaj docela spremenil. V starih časih so prisegali vojvodi narodu, da mu bodo pravični sodniki in krepki zaščitniki prave vere, sirot in vdov, v novejši dobi pa jo prisega narod svojim vladarjem, da jim bo ohranil neprelomljivo zvestobo do **smrti**.

Knežjega kamna ni danes več pod Krnskimi gradom, shranjen je v muzejskem poslopju v Celovcu, kjer priča kot narodna svetinja, kako si je slovenski narod nekdaj sam umeščaval svoje vladarje.

Anton Podlogar, Buenos Aires:

Po tej poti ne...

Z vso močjo je peklo vroče argentinsko sonce. Po ulicah je bilo malo ljudi. Kakšna dama tu in tam, ki je pazljivo obračala svoj sončnik, da bi žgoči žarki ne mogli do skrbno našminkanega obraza, ki ga je elegantno in spretno hladila s fino pahljačo, in tu in tam kak moški, ki si je s trdim slamnikom delal hlad in skrbno pazil, da bi ne stopil kako iz ozke sence. Sonce žge namreč skoro navpično na nas, zato so poleti opoldne in še precej časa popoldne sence sila kratke, skoro, da jih ni. Običajna buenosajreška soparica je delala vročino še manj znosno.

Ravno mi je prišlo na misel, da bi stopil v kavarno ali ameriški bar in si z vrčkom Quilmesa ohladil suho in zaprašeno grlo, kar mi nekaj ko medvedja šapa težkega pade na ramo. In že prepoznam glas prijatelja Rojca:

“Da si mi zdrav! Kako je?”

“Bog te živi, Rojc, prijatelj! Odkod vendar in kako je s teboj?”

“Dobro, dobro! Kako prav! Rad bi te bil obiskal, pa nisem vtegnil. Po opravkih sem v mestu. Ne veš, kako sem vesel, da sva se srečala!”

Prijatelj Rojc je moj dober znanec. Trgovec tam doli nekje v Patagoniji. Dokler je živel še v Buenos Airesu, sva bila skoro neločljiva. Ko je odšel na jug si nisva skoro nič več pisala, kakor je običajno med preprostimi izseljenci. Šele čez dve uri bo odpeljal njegov vlak iz postaje Constitución. Bo že nekaj časa, da po dveh ali treh letih spet pokramljava in se pogovoriva.

Hotel sem, da stopiva v bližnjo kavarno. Ravno sva zavila iz ulice Corrientes pod oboke avenide Leandro N. Alem. Na pošto sem šel in nekako na eskini (voglu) sva se srečala. Vrček piva ali kaj podobnega bi nobenemu ne škodil. On da ne. Na stanovanje ga nisem mogel vabiti, saj vsak ve, da naša stanovanja niso vabljiva za ljube obiske. Pa tudi predalaeč je bilo v tem

Po našem posredovanju bodo vsi naročniki Duhovnega življenja brezplačno prejeli poleg Rafaela tudi izseljensko številko ljubljanskega Slovence. Na naše nasvete se je Slovenceva uprava odločila celo, da bo brezplačno poslala imenovano številko vsem slovenskim izseljencem, katerih naslove bo prejela. Za uvidevnost se velikemu slovenskemu dnevniku iz srca zahvaljujemo!

La famosa capilla de Candonga, la más antigua de las Sierras de Córdoba, con más de tres siglos de existencia.

mestu neizmernih razdalj, kakšnih šestdeset kvader ali še dalj (6 km). Še enkrat predlagam torej kavarno, on pa me je skoro siloma potegnil na široko in gladko avenido. Instinktivno sva pregledala vozni promet, ki je v teh vročih urah tudi nekoliko ponehal, počakala trenutek in potem kakor vajena meščana samozavestno in mirno prekrizala širno cesto.

“Kaj je s teboj, Roje, ne razumem te?”

"Vse boš zvedel, prijatelj! Povem ti, da v kavarne in bare že zdavnaj več ne zahajam. Pa tudi ulica, ki sva jo prekrizala mi ni všeč."

Kar gledati sem ga začel. Ubogi prijatelj! Čudno pogosto srečujem zadnje čase po teh danes negostoljubnih krajih naše slovenske ljudi, ki jih je dolgotrajna beda povsem izžela in se jim je začela motiti sama pamet. Oprosti, prijatelj dragi, prenačljivi sodbi, ki se mi je porodila nevede in nehote, sama od sebe, iz navade v teh težkih časih.

Tam blizu je vabil park z nekaterimi palmami in pa tudi gostim in senčnim evropskim drevjem. Našla sva prazno, samotno klop in sedla.

Videl sem, da ga nekaj posebnega teži. Hotel sem, naj se mi izpove. Saj sva prijatelja. Rad bi ga razvedril in potolažil: ljudje tako radi veljamo za dobrotnike, posebno če nas priganja tudi radovednost.

Priznam: ni rad začel. Čeprav je še ravnokar obljubljal, da bom vse zvedel, me je začel naenkrat naravnost prositi, naj ga pustim z njegovo tajnostjo in skrivnostjo. Končno se je le udal in mi je začel praviti:

Gotovo se še spomniš našega kluba. Res je bilo med nami nekaj dobrih fantov, čeprav nas vseh skapaj ni bilo mnogo petnajst ali kaj. Knjižge smo naročali z doma, shajali smo se in brali in razgovarjali. Nikdar ne bom pozabil lepih večerov in veselo razburjenega srca, ko sem se vračal od sestankov, vesel, polu prelepih upov in čudno samozavesten. Kar gorelo je v meni hrepenenje po vsem dobrem in boja z vsem slabim se mi je hotelo.

Bil sem knjižničar in ravno prejel obvestilo, da je spet prišel iz domovine zavoj knjig, ki sem jih šel iskat na carinski oddelek pošte — z roko je pokazal proti lepi in visoki poštni palači, ki je bila prav blizu naju — jih razvil vpričo uradnika, kakor hočejo postave, in precej začel pregledovati. Ne vem zakaj mi je bila najbolj všeč Kalanova **Fantič le gori vstan!** Vstani, dvigni se, vstani! Saj je bilo vse srce polno tega hrepenenja. In tako lepo po domače se mi je zdela razdeljena. To bo zdravilo za marsikoga, si mislim, in že gledam v duhu trume, ki jih bomo s pomočjo te knjižice pritegnili v naš klub in v našo smer.

V teh mislih in s knjigami pod pazduho grem počasi pod oboki avenide Leandro N. Alem, po kateri sva ravno hotela za-

La capilla de San Antonio, joya arquitectónica de la colonia, que se admira en la entrada de Valle Hermoso.

Piscina y embalse del Rio Grande en Huerta Grande, un magnífico balneario.

viti tudi midva, kar me ustavijo velika lepa, kristalna vrata. Ni bil še večer, vendar je reklama že gorela: zeleno, rdeče, zlato, plavo so se spreminjali vabljivi loki in napisi. Saj je splošno znano, da nobeno mesto na svetu ne premore tako bogate električne reklame, kakor Buenos Aires.

Takoj sem uganil kje da sem: Pred nočnim zabaviščem. Napisi so ponujali umetnost, plese, alkohol, pozabo vseh bridkosti, raj na zemlji za trudne ljudi.

Naenkrat zapazim vratarja: visok, fin moški v črnem fraku, belem telovniku in belih rokavicah, s trdim cilindrom. Negova črna brada mu je padala globoko doli na prsi. Oči so mu tako žarele, kakor še nisem videl nikoli. Nobenega drugega tako elegantnega in na prvi hip prikopnega človeka se ne spominjam. Naenkrat me je njegova postava vsega osvojila.

Tudi on me je opazil. Prijazno me je povabil, naj vstopim in na pol odprl vrata: Bogat prostor mi je zasijal nasproti. Precej gostov sedi za mizami. Belooblečene in močno našminkane dame sede med moškimi in švigajo mimo miz. Nekaj gostov je očitno že vinjenih. Dušljiv zrak je planil vame.

Gospod pri vratih se je poželjivo nasmehnil in me vabil z vljudno gesto. Vse sem razumel. Zagabilo se mi je.

“Poglejte, kaj jih je”, mi je kazal v dvorano, “in kako so veseli. Vse po moji zaslugi! Veste, jaz sem dobrotnik ljudi”. Tako prešerno se je zasmel, da sem se stresel od groze.

“Bodite pametni, to je raj. To je raj na zemlji!” Še bolj sladke so bile njegove besede.

“Pozorno sem ga pogledal tedaj prav v oči. Zdelo se mi je, da mu moram videti v dno duše. In res sem ga spoznal!

— Prijatelj Rojc se je začel tresti po vsem telesu.

“Kaj misliš, kdo je bil?” ga vprašam.

“Tu ni nobenega dvoma: Hudič!” je dejal Rojc in si otrlj znoj iz čela. Tudi mene je prevzela groza.

“In kaj si napravil?” sem vprašal boječe in potihem.

“Jaz sam ne vem, kaj mi je bilo. Nič se ga nisem ustrašil. Mirno sem odvil zavoj s knjigami, ki sem ga imel še vedno v rokah. Prav na vrhu je ležala Kalanova Fantič le gori vstan! Prav pod nos sem mu samozavestno pomolil ves sveženj. Videl sem, kako je naglo preletel naslov, odskočil za poldrug korak, zamahnil z obema rokama in se zaničljivo nasmehnil: “Bah! To so

praznje marnje in otročarije! Poznam, poznam!" Špansko je govoril, razumel pa je očitno tudi slovensko. In nič se mi ni zdelo čudno, saj sem vedel, kdo da je. Spet je z obema rokama naredil gesto pokazal proti dvorani in hotel odpreti vrata. Zastudil se mi je in zasovražil sem ga. Čudna jeza me je obšal in neverjetna moč je zrasla v mojih mišicah. Z obema rokama sem trdno prijel in visoko dvignil sveženj knjig, ki sem jih imel s seboj, in z vso silo zamahnil, da ga zadenem prav na glavo in mu pokvečim visoki črni cilindar in zločinsko črepinjo pod njim. Toda: moji roki sta prerezali prazen zrak, elegantnega gospoda pa ni bilo več nikjer. Kako boš sedaj še dvomil — Hudič je bil!

Vidiš — je končaval Roje — od takrat nisem bil več v nobenem baru in v nobeni kavarni. Še v podeželsko gostilno grem samo kadar prav moram in vedno le za malo časa. Ne rečem, da tudi ti ne smeš, ampak jaz ne morem. Tudi te širne avenide se ogibljem — pokazal je na lepo in gladko širno cesto za katero se je nekaj nebotičnikov dvigalo visoko v zrak — pa ne pravim, da se je ogiblji tudi ti. Ali jaz n emorem drugače. Hudiča se bojim. Z njim se nebi rad spet srečal.

"Z Bogom!" je dejal še in mi stisnil roko. Da se mu mudi je pristavil, ker ne sme zamuditi vlaka, in me je prosil, naj ne hodim z njim. Hitro je odšel in kljub vsemu je bil samozavesten njegov korak.

Res je napravil majhen ovinek in šel onstran glavne pošte, čeprav bi bila pot po avenidi Leandro N. Alem krajša in prijetnejša. "Tudi gorj na Reconquisto bi šel jaz raje — sem hitro preračunal, kakor smo buenosajreščani vajeni — in počakal tramvijo ali kakšen kolektivo na postajo Constitucion". Toda moje misli očitno niso bile njegove. Dolgo sem gledal za njim, čudil sem se njegovi odločni hoji in sem ga vsega blagroval, močnega borivca z vragom in zmagovavca.

Onstran: Krasen pogled na okolico mesta Salta, ki šteje 34.374 prebivalcev in je oddaljeno 1.492 km severno od Buenos Airesa. Salta je glavno mesto provincije istega imena. Tudi tukaj živi nekaj Slovencev, ki so večinoma zaposleni pri petrolejskih vrelcih.

Vladimir Zmet, Ramos Mejia FCO (Buenos Aires:

Zgodba duhovskega poklica

Takole je govoril na nekem ženskem zborovanju učeni in slavni francoski kardinal Pié, nadškof v Poitiers:

Gospo!

Poznal sem dečka doma iz kmečke vasi blizu mesta Chartres. Rad bi bil postal duhovnik, pa mu njegovi ubogi starši niso mogli pomagati, ker so bili prerevni. Na nesrečo so mu tudi kmalu umrli. Postal je sirota.

Na praznik svetih Treh Kraljev je prišel mladi fant po čudnem naključju v mesto Poitiers. Našel je stolnico in bil pri dopoldanski božji službi. Če ga je veličastnost škofovskega opravila vsega prevzela ni pravzaprav nič čudnega, saj ni v svoji preprosti rojstni vasicj nikoli videl podobnih svetih obredov, božjo službo pa smo in so v našem mestu tudi resnično vedno praznovali z vso slovesnostjo. Nestrpna želja, neodoljiva privlačnost, gore upanja so zrasle v fantovem srcu med to sveto mašo. Duhovnik mora postati! Duhovnik, ki bo prebival v svetišču Gospodovem vse dni svojega življenja — kakor se je medlo spominjal iz neke molitve — poslušal glas njegove hvale in pripovedoval o vseh Njegovih čudovitih delih, jih navduševal za vse, kar je na svetu dobrega in od vsega odvrčal, kar je slabega. Še v vse lepši luči si je naslikal duhovnikovo nalogo, kakor so bili lepi ornat, ki jih je gledal pred seboj. Še celo zasramovanje, ki je slišal, da so ga včasih deležni duhovniki, se mu je zdelo lepo: tako bo bolj podoben tolikokrat zasramovanemu, pa ravno zato tembolj občudovanemu, ljubljenu in češčenemu Kristusu.

Toda — komaj je stopil iz cerkve, že ga je objela trda resničnost. Iz njegovih sanj ne bo nikdar in nikoli nič. Saj ni močče. Brez sredstev je.

Kdo naj popiše njegovo obupno žalost?

Težke misli so mu pritislile glavo nizdol, ko je stopal čez lepi glavni trg. Iz oči so silile solze. Usta so se nelepo in neprijetno skremžila. Na jok mu je šlo.

Kar ga vzdrami ženski glas: Kaj ti je, fant? Zakaj jokaš? Bila je sključena postarna ženica, ki je pred cerkvijo prodajala rože. Zasmilila se ji je žalost na tako mladem obrazu.

“Duhovnik bi rad postal. Pa ni mogoče. Nobenih sredstev nimam za učenje.”

“Če ni drugega — odvrne prodajalka rož — jaz ti bom pomagala!”

To je bilo lažje rečeno, kakor narejeno, tako kakor marsikaj v življenju. Od tistega dne je revica krajšala urice svojemu snu in šivala pozno v noč, da bi skrbela za vzgojo in šolo mladega semeniščnika.

“Gospe!” — je vzkliknil kardinal s solzami v očeh — ta dobrotnica, gospa Mariette, je umrla, oni fant, njen varovanec pa je postal duhovnik, škof in kardinal in stoji sedajle pred Vami ter Vam pripoveduje zgodovino svojega duhovskega poklica.

Malo bo tako dobrih del, kakor idealnemu mlademu človeku pomagati, da doseže duhovski stan.

KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA, ZA LETO 1936

(Celje, Jugoslavija)

Te dni so prispele knjige letošnjega izdanja za redne člane Naročniki v mestu Buenos Aires in okolici, lahko iste dvignejo osebno pri g. Franc Laknerju, Av. Warnes 2215 (La Paternal). Naročniki iz notranjosti naj pošljejo za poštnino in odpravnino \$ 0.50 v pošt-nih znamkah.

Knjige so zelo lepe in je marsikomu žal, da jih ni naročil. Letošnji naročniki so naprošeni, da obenem z dvigom letošnjih knjig uplačajo naročnino za bodoče leto 1936. Vsak stari član naj pridobi po možnosti enega ali več novih članov. Prijatelji dobrega tiska na delo! Vsa pojasnila daje radevolje poverjenik g. Franc Lakner, na katerega se z vsem zaupanjem lahko obrnete osebno ili pismeno.

Fran Dalibor, Buenos Aires:

Argentínski filmí

T I H O T A P C I

(Nadaljevanje)

Koliko spominov je uhajalo to viharo noč carinskemu stražniku Remigiju preko širnega veletoka.

Don Gracianu velja, nocojšnja noč, lastniku tihotapske barčice "La Flecha Negra — Črna pšica".

Koliko let je preživel Remigij pod njegovim spretnim vodstvom. Kolikokrat je z njegovo barko križal veletok od mesta Colonia v Uruguayu do San Fernanda v Argentini. V manj ko dveh urah. Z več ko stotimi omoti japonske svile v barčinem trupu. Junaški časi in sentimentalni spomini... Sedaj pa črno izdajstvo...

Pred leti je z dvajsetimi zlatimi urami pod spodnjo obleko spretno skritimi nedolžno pasiral buenosajreško carinarno. Tam je spoznal šestnajstletno Nizozemko Albino. Bila je siromašno oblečena, pa nosila elegantne čevlje z res majhno previsokimi petami, takrat velike mode á la Luis XV. Stražniki so se norčevali iz nje, predmestne princese, ki so se ji smejali, da so jim solze silile v oči. Remigij pa se je zavzel za neznanko.

Pol ure pozneje je v majhni sobici gostilne na Paseo de Julio sezula Albina svoje visoke čevlje in iz podpetnikov so se vsuli pristni briljanti vredni mnogo deset tisoč pesov.

Remigij in Albina sta se spoznala in sprijaznila. Po kratkih mesecih ponudi Remigij Albini roko. Kaj čuda, saj sta bila tovariša po poklicu, tihotapca. Bil je določen dan svadbe.

Zlatokodri Albinj je bila umrla mati že v rani mladosti. Oče

je bil strojnik na nekem prekoceanskem trgovskem parniku. Nekega dne je bil "por razones de economía — zaradi varčevanja" odpuščen. Tedaj so nastopili zanj in za hčerko težki časi. Z neustrašeno hčerko vred se je posvetil tihotapstvu. In res — stotaki so začeli deževati v očetovo blagajno. Močna Albina je bila očetova desna roka. Obema je zasijala zarja lepe bodočnosti.

Bodisi ker primanjkuje posamezniku denarja, bodisi korajže, bodisi obojega, se tudi argentinski tihotapci radi družijo v skupine, kjer si posamezniki med seboj pomagajo, skupine pa se medsebojno več ali manj vedno sovražijo in tudi pobijajo, samo nikdar policija ali carinarjem ne izdajajo.

Tudi Nizozemec in hčerka sta postala člana take tihotapske družbe. In — nekega dne so našli na obrežju pri Quilmesu zapuščen čoln v njem pa mrtvega Nizozemca. Tihotapski nasprotniki se mu bili prerezali vrat. To se je zgodilo takorekoč na predvečer poroke njegove hčerke.

Albina je nato prelomila Remigiju dano besedo. "Počakajte, svojat roparska. Pokazati vam hočem, da sem vredna hči svojega očeta."

Dogovorila se je z Don Gracianom in postala poveljnica tihotapske barčice. Z isto spretnostjo in energijo in s podvojenimi uspehi je poveljevala ladjici hčerka, kakor svojčas njen oče.

Remigij jo je poiskal. Pregovarjal. Prosil. Svaril. Vse zastonj. Njena trma je bila nezlomljiva.

To je bil eden izmed poglobitnih vzrokov, da se je tihotapec Remigij izneveril in postal — nečuveno — preganjavec tihotapecev.

"Viento del Sudeste, lluvia como peste — veter od jugovzhoda, dežja ko kuge", pravi argentinska rečenica. Vso širno ploho velereko je pokril gost in droban dež. "Noč kakor nalašč za lov na tihotapece", je menil kapitan. "Noč kakor nalašč za smrt", je modroval prvi častnik. Remigij je stražil ob ograji in pazil.

"Pozor! Vsi možje na krov;" je zadonelo kapitanovo povelje v črno noč. Kakor sonce objame žaromet malo tihotapsko barčico. "Naravnost nanjo;" je grmelo drugo kapitanovo povelje.

Ali tudi tihotapci so bili opremljeni z vsemi modernimi tehničnimi pripomočki ter so namerili svoj žaromet na fiskalno ladjo. Tihotapsko kroglice so začele kresati ob carinarske barko.

Dasi je nam carinikom curljal dež v lice, smo imeli ta večer

srečo. Za par hipov smo bili ob trupu Črne pšice.

Predaja reši vsaj življenje, čeprav pelje predance na strahotno Ognjeno zemljo.

“Predajte se, ali vas potopim;” je kričal kapitan.

Tihotapci so nekoliko pomišljali. Z eno barko bi se spustili v boj, ampak bali so se, da je fiskalnih čolnov, kakor po navadi, več. Cela vrsta, od vseh strani. Obkroženi so. Nekaj časa je ostalo vse mirno in tiho.

“Predajte se, ali vas potopim;” je ponovno zadonelo kapitanovo povelje v temno noč.

In začele so se dvigati roke tihotapcev v zrak. Predaja je bila tako dogovorjena. Ka rse dvigne iznad tihotapcev čvrsta ženska postava v usnjatih hlačah.

“Strahopetci”. Sram vas bodi! Ali se bomo predali kar tako na slepo?”

Kakor generala potegne samokres iz nedrij ter začne streljati po carinski posadki, ki je pravkar vrgla most na tihotapsko barko.

“Albina!” zakriči Remigij in smrtno ranjen z roko na krvavem vratu omahne iz mostiča v vodo.

Bolj grozan krik kakor je bil Remigijev plane iz grla tihotapske žene in za Remigijem se Albina vrže v motne valove.

Tudi eden izmed carinarjev je skočil v vodo, da reši tovariša. Razjareni valovi se brž odnesli vso trojico nekaj metrov daleč od stražnega čolna.

Carinarji in tihotapci usmerijo svoje žaromete za potapljaječimi se, osvetljuječ strahotno žaloigro. Nič več niso carinarji in tihotapci, marveč ljudje. In še velikó manj: igrače v rokah žalostne usode.

Remigijevo truplo se še ziblje po razburkanih valovih, otepajoč z rokami. Dva metra visoko ga dvigne val in vrže nazaj v vrtinec. Še enkrat se pokaže roka iz pljuskajočih valov. Kakor v poslednje slovo. Remigija ni več.

Remigijev tovariš hoče sedaj Albini na pomoč. Ko zagleda ženska njegov ožarjeni obraz, se mu umika in odločno zapoveduje: “Ne, ne. Remigij, Remigij...”

Njena povelja pojemajo. Albina plove smrtni senci nasproti.

Do skrajnosti izčrpan se oprime finančar rešilnega pasu, ki so mu ga bili vrgli iz krova. Sicer bi bil utonil tudi on.

Med tem so se oborožene sile pomorske prefektуре polastile tihotapske barke ter jo z moštvoḡ yred vlekle v pristanišče San Fernando.

Oprt na zavoje svile zamišljeno gleda prvi častnik — ki vam tukaj govori — na planjavo mokrih grobov.

Prokleta svila!

**
*

Ako smo ravnokar videli, kako do smrti zveste služabnike da ima argentinska carina, bomo pa v naslednjih odstavkih lahko spoznali, da zlasti v notranjosti dežele ni vedno tako in da se carinska zvestoba rada tudi znatno krha.

Države Braziliḡo in Uruguay na eni strani ter Argentino na drugi razmejuje nad tisoč kilometrov na dolgo velereka Uruguay, ki izvira v gorovju Sierra Geraes v braziljski državi Santa Catalina.

Leta 1931. sem več mesecev potoval v poslovnih zavedah po pokrajinah Entre Rios, Corrientes in Misiones, ki mejijo na omeḡnjeni dve državi, ter imel priliko na lastne oči opazovati tihotap-sko delovanje.

Samo vzemite zemljevid Južne Amerike v roke, pa boste za-sledovali, kako si od juga na sever podajajo tale večja mesta ro-ke: Colon — Paysandu, Concordia — Salto, Monte Caseros — Cuarcim, Paso de los Libres — Uruguayana, Alvear — Itaquí, Santo Tome — San Borja. To staro sosedstvo povzroča med o-bemi obrežji živahen mednaroden promet, ki ga spremlja cela armada tihotapcev. Oblasti jih večinoma do zadnjega poznajo, ali jim ne stopijo na prste, saj so trgovci v mestecih ob reki Uru-guay na pol šaljivo, na pol zares, pravili, da se tretjina prebival-stva preživlja s tihotapstvom. Potnik, ki je obiskal tiste kraje, se lahko o vsem tem prepriča v par dneh.

Dasi se je tihotapstvo v teh krajih tako razpaslo, je pripi-sati nebudnosti vlade, ki granice ni dovolj zastražila ter ni do-voľ preskrbela za nastanitev carinarjev. Ti carinarji so pravza-prav neke vrste pomorščaki in so podrejeni ministrstvu morna-ricе. Na severu provincij Corrientes so vseskozi nastanjeni v le-senih barakah s pomankljivimi prostori in še pomankljivejšo hi-gijeno, akoravno se v znoju svojega obraza trudijo, da ohranijo primerno čistočo okrog svojih barak. Dasi so s čolni in barkami

še precej dobro preskrbljeni, jim vendar manjka konj, da bi mogli zasledovati tihotapce na suhem, kjer je večkrat od ene do druge carinarske postaje po trideset do petdeset kilometrov. Kar se tiče orožja, uniform in plače, pa je za te carinske pomorščake naravnost knežje poskrbljeno. Vsi, ki sem z njimi govoril so se mi tozadevno pohvalili.

Concepción del Uruguay je ena najvažnejših obmejnih prometnih točk. Tam je bilo nastanjenih tedaj tri in trideset carinskih pomorščakov s tremi navadnimi in enim brzočolnom, ki morajo nadzirati dvajset kilometrov obrežja na sever in petdeset kilometrov proti jugu. Da tri in trideset mož posadke ne more obvladati sedemdeset kilometrov dolgega obrežja, je na dlani, pa tudi če bi bili noč in dan na preži.

Kontrabant na argentinsko - uruguayско - braziljski meji je danes najsijajnejša kupčija, kar jih je pod soncem. Vendar počasi prijatelji! Nobena teh kupčij se ne da dokazati s papirji v roki, kajti navadno se zaključujejo med štirimi očmi ter se zabriše za njimi vsaka sled. Ali tihotapstvo obstoja, je velika in živa realnost, ki jo vsak pozna. Ljudstvo s prstom kaže na tihotapce in njih kliјente, edinole lokalne oblasti jih ne poznajo. Kontrabant cvete vzdolž cele reke Uruguay, toda čim dalje gremo na sever, tem večji razmah zavzema ter doseza svoj vrhunec v mestecu Paso de los Libres, kjer gre enostavno vse prosto, brez carine čez mejo. Kakor bi se samo krajevno ime nanašalo na carine prost prehod in ne na one junaške rodoljube, ki so je osvobodili. Mestece, ki leži ob robu velikih estancij, ima dva vira ohodkov; denar, ki ga federalna vlada pošilja enemu regimentu vojakov, narodni banki, učiteljski šoli, carinskim uslužbencem, ter ontrabant s sosednjim, na braziljski ntrani ležečim mestom Uruguayano, prekrasnim in bogatim mestom, ki šteje nad 50.000 duš in je krati tudi škofijski sedež. Trikrat sem prišel v Paso de los Libres in vsakokrat sem za en dan skočil v Uruguayano, tako mi je prirasla h srcu. Pri odhodu iz Uruguayane sem se vselej obilno založil z braziljskimi smodkami, dasi se ta kontrabant v resnici ne izplača, ker jih v Paso de los Libres ponujajo na vseh vogalih za smešno nizko ceno, skoraj kakor v Braziliji samo. Ali stvar ni bila v cenenem kupu; hudobec je bil, ki mi je šepetal na uho: "Ko že vse tihotapi, pa še ti malo pošvircaj!" Tudi sem Uruguayano občudoval zaradi njenih preštevilnih bo-

gatašev. Ker sam nisem bil nikdar bogat, imam namreč pred bogataši neki svet rešpekt. Uruguayana je posejana z vilami in palačami onih "facendados" — veleposestnikov", ki v okolici mesta posedujejo svoje "facendas" — veleposestva. Blagoslovljena zemlja! Prav vse raste tod: pomaranče, mandarine, limone, banane, breskve, marelice, sladkorni trs, koruza, pšenica, ječmen, riž, kot vinsko vedro debele buče, itd. itd. Da so ti estancierji pred leti, ko še ni bilo krize, hitro bogateli, in da so se "po storjenem delu" radi zatekli v simpatično mesto, kdo bi jim zameril ali kdo bi se jim čudil?

Ali, zašel sem na stranpot!

V Paso de los Libres lahko natančno razlikujemo dve vrsti tihotapstva, majhno in veliko. Lokalni trgovci so zaščitniki kontrabanta na veliko, denarno manj močno civilno prebivavstvo pa onega na drobno. Razlika je samo v kilogramih vtihotapljenega in iztihotapljenega blaga.

Tihotapstvo na veliko obsega govejo živino, sladkor, kavo, yerba mate, riž ter cana de azúcar — žganje iz sladkornega trsa, ki ga braziljci žgo v nedosegljivi kakovosti in prodajajo po neverjetno nizki ceni. Cela provinca Corrientes pije žganje iz braziljskega sladkornega trsa in prav nihče se nad tem ne spodtika. Kolikokrat sem videl in slišal policaja ali financarja stopiti v gostilno in zahtevati: "Deme caña brasileña — prosim žganja iz braziljskega sladkornega trsa.

Potniki špecerije ali veletrgovin za živila (almacenes por mayor) so mi na potovanju večkrat zatrjevali, da v provinci Corrientes takorekoč ne prodajo argentinskega sladkorja, ker prihaja skoro ves iz Brazilije, seveda vtihotapljen. Isti sladkor, kakor ga zavživajo v Porto Alegre, Santa Maria, Santos, Sao Paulo v Braziliji, kroži po vseh almaceni province Corrientes. Spozna ga lahko vsak na prvi hip: bolj moten, bolj vlažen, manj sladak, ali tudi mnogo cenejši je kot argentinski, ki pa je seveda tudi še veliko cenejši, kakor jugoslovanski ali sploh evropski.

Stopimo za hip na jug province Corrientes. V mestecu Monte Caseros poseduje argentinska severovzhodna železnica velike delavnice za vagone, kjer je zaposljenih kakih dva tisoč mož. Ti delavci imajo svojo lastno zadrugo, neke vrste konzumno društvo, ki ima celo lastno pekarno in klavnico. Zadruga prodaja svojim članom po nakupni ceni, prištevsji samo upravne stroške. Ko

sem v poslovnih zadevah obiskal ravnatelja te zadruga, mi je pravil, da pretečejo celi tedni, ko ne prodajo niti kile sladkorja, ne riza ne kave. Sladkof in riž kupujejo zadrugarji pri lokalnih almeccenerjih za pet do deset centavov pri kilogramu ceneje, kakor ju mora plačati konzum na debelo. Pri kavi pa gre razlika kar v trideset do štirideset centavov pri kilogramu.

V Paso de los Libres obstoja močna tihotapska družba, z milijonskim premoženjem, ki jo vsi poznajo, ali nihče ji ne stopi na vrat.

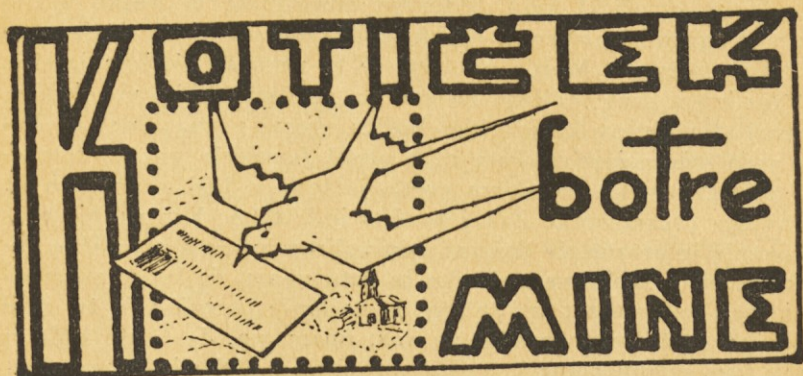
Tihotapstvo na drobno je v provinci Corrientes monopol neznege spola. Tihotapski velekapitalisti jim velikodušno dovoljujejo tihotapsko trgovino v malem, kakor kokoš vrabcu dovoli kako zrno, kadar je dvorišče polno zobca. Vsakodnevno križajo veliko reko, imajo klijentelo na eni, kakor na drugi strani. Vsakdo jih pozna, izvzemši carinarje in policaje.

Ko sem bil leta 1931. zadnjič v Paso de los Libres, sem odplul s prijateljem na sprehod na drugo stran, v Uruguayano. Na lanči nas je bilo devet ali deset, poleg posadke. Edina, ki sva bila preiskana, sva bila midva. Neka znana tihotapka iz Paso de los Libres je šla naravnost v mesto.

Tihotapci s kavo pa morajo opehariti kar dvoje oblasti: brazilsko za izvozno carino ter argentinsko za uvozno. Izvozna carina, ki je z njo oblagodarila Brazilija vsako vrečo kave, je prav znatna: petnajst angleskih šilingov ali tri četrtine funta šterlinga.

Ko sem bil zadnjič v Uruguayani, je ondotno vrhovno sodišče ravno premlevalo velik carinski škandal: klavnica v braziljanskem mestu Bage, ki se nahaja v bližini uruguayske meje, je furtimaško privedla iz Uruguaya kakih trideset tisoč glav goveje živine. Tokrat se je ptiček ujel in oblasti so mu pristrigle peruti: da zadovolji carini in globi, je morala odšteti klavnica štiri tisoč contos. En conto = tisoč milreis, en milreis pa je onako 25 argentinskih centov, vsega skupaj štiri milijone milreis eli en milijon argentinskih pesov!

(dalje prihodnjič)

Zima prihaja in mraz postaja. Nocoj imam prvič letos zakurjeno peč. V zapečku sedim. Tako prijetno toplo je, in pišem Vam, dragi kotičkarji, tole pisemce, ki bo za Vami poromalo v širni svet. Upam, da ga boste za sveti božični dan že dobili v roke.

Da, božični dan in sveti večer: to so bili svojčas nam otrokom pač najlepši časi. Še sedaj vonjam duh po kadilu, ko smo na sveti božični večer hodili z materjo kadiť in kropit, po hiši. Spredaj je hodil brat z blagoslovljeno vodo in je kropil sleherni kotiček v hiši, da bi božji blagoslov počival povsod. Za njim je hodila mati z žerjavico v ponvici in stresala nanjo dišeče kadilo. Za njo sem šla jaz in sem ji nosila kadilo. Prav zadnja pa je šla v sprevodu starejša sestra, ki je molila rožni vevec. Vse prostore v hiši smo obiskali, tudi na hlev in svinjak nismo pozabili; zakaj tudi živini je treba božjega blagoslova, da bo srečno uspevala vse leto.

In potem smo sedli okoli jaseľ, drobne lučke so gorele pred njimi — in smo prepevali prelepe božične pesmi: Pastirci vi, kaj se vam zdi, sveta noč, blažena noč, ali pa tisto: Ena zvezda gori gre, tam pri Betlehemu. Samo ena skrb je bila v nas otrokih: da ne bi zaspali polnočnice. Tiste poti v cerkev v snegu in mrazu pod zvezdnatim nebom, ko so se baki je utrinjale zdaj tu zdaj tam, pač nihče ni hotel zamuditi.

V cerkvi je bilo nebeško lepo: Vse je bilo v lučih, orglje so bučale, pevci so slavnostno peli — ne tega ni mogoče opisati. Mislim, da bom kar zadovoljna, če mi bo nekdaj v nebesih tako lepo, kakor mi je bilo otroku na sveti večer.

Vam, otročički moji, potekajo mlada leta v drugih krajih in v drugačnih razmerah. Naših lepih običajev v teh dneh marsikje ne poznate. Morda nekateri še to ne veste, kaj so jaselce. Drugi kraji, drugi običaji. Za eno pa vendarle lahko vsi skrbite, četudi stanujete v krajih, kjer božiča skoraj poznajo ne: da bodo vaša srčeca jaselca, kamor bo prišel Jezušček spat na to sveto noč. Potem bo tudi Vam svetlo in lepo v duši, čeprav ne bo vnanjega praznovanja. Zakaj končno je le tako: Vse vnanje praznovanje je prazno, če duša ni pripravljena in nima praznične obleke to pa si lahko vsi oskrbite in zato upam, da bomo vsi skupaj znali lepo praznovati te lepe in najlepše praznike. V tej želji bom na sveti večer mislila na vas, upam, pa, da boste tudi vi prav tako mislili name in se ob pogači ali potici ali ob pomarančah spominjali tudi vaše stare botre.

Lani sem Vam za božič naročila, da mi opišete, kako ste pri vas praznovali ta lepi praznik. Dobila sem nekaj pisemc, ki jih danes obavljam, kakor sem obljubila. Zraven pa sem dobila še nekaj drugih pisemc iz daljne Amerike. Vsi, ki mi pišete, ste prav pridni. Vidim, da tudi v tujini pogosto mislite na naše lepe slovenske kraje. Bog vas živi! In srečen božič in veselo novo leto želi vsem Vaša botra.

Draga botra Mina!

Kako smo veseli, da imamo v domovini tako skrbno mamico. Bog Vam daj zdravje, da boste lahko še dolgo skrbeli za nas.

Naš božič je bil vse drugačen kot je bil Vaš tam v domovini. Vročina je tako kuhala, da smo se ves dan potili. Soproga voditelja našega zavoda pa nam je spekla prav dobre domače potice, kakršnih Argentinci ne poznajo. Proti večeru, ko je sonce zabajalo, ni bilo več tako vroče, pa smo breali žogo. Tako rad igram pri nogometu. Utrudili smo se, pa smo ponoči sladko spali.

Vas srčno pozdravlja

Rudolf Mozetič.

Dragi Rudolf! Zares praznujete pri Vas božične praznike vse drugače kot pri nas. Pri vas sonce in vročina, pri nas pa mrz. da vse škriplje. Pri vas nogomet, pri nas pa ta dan nihče skoraj iz hiše ne sme. Samo špano in domino igramo, drugega pa nič. Vsaj eno, pa imamo skupno: potice. Čez naše potice pa res ni boljše jedi na sve-

tu, kaj ne? In pa: čez naš jezik ga ni lepšega na svetu! La glej, da ga nikoli ne pozabiš.

Te pozdravljam botra Mina.

Draga botra Mina!

Kako veseli smo bili, ko nam je gospod upravitelj povedal, da imamo v domovini botro, ki ljubeznivo skrbi za nas otročičke, raztrensene po vsem svetu. Prav rad Vam pišem, posebno o božiču v Argentini.

Lepo je bilo ta dan, samo nekoliko preveč vroče. K sveti maši smo šli vsi skupaj. Naš voditelj je prav lepo godel na koru naše lepe božične pesmi. Prav tako lepo je bilo kakor doma. Šele opoldne smo se vrnili iz cerkve. Doma smo dobili dobro kosilo. V zavodu imamo velik kokošnjak, ki nas je ta dan mastil.

Jaz sem iz Trsta doma. Pozdravljam Vas tudi v imenu vseh tistih sogojencev, ki so še premajhni in sami še ne znajo pisati.

Edvard Mozetič.

Dragi Edvard! Zares bi bila rada z vami na sveti božični dan pri sveti maši. Zdi se mi, da mora biti v tujini domača pesem in domača godba dvakrat lepa. Zakaj človek zna ceniti stvari šele takrat, ko jih nima več. Le glej, da se boš veliko naših pesmic naučil, božičnih pa tudi drugih, da jih bomo kdaj lahko skupaj zapeli v naši lepi domovini. Vsaj jaz sem prepričana, da se boš nekduj, ko boš velik, povrnil k nam nazaj. Ali ne misliš tudi ti tako? O, in potem bomo skupno praznovali božične praznike in nam bodo ti tako lepi, da na svetu ni nič lepšega.

Lepo pozdravljen od botre Mine.

Draga botra Mina!

Jako sem vesela Vaših pisem, ki jih berem v Duhovnem življenju. Zato Vas prosim, da mi prav gotovo odpišete na to moje pismo. Zakaj, če mi ne odpišete Vam ne bom nikoli več pisala.

Hodim v argentinsko in slovensko šolo. Doma sem iz Bele Krajine, pa se mi tukaj zelo dopade. Imam že deset let in sem cerkvena pevka. Škoda, da ne smemo večkrat na kor. Zato Vas pa prosim, da mi prav gotovo odpišete.

Adiós! Angela Lakner.

Sapramiš, Angelca, ti si pa huda. Samo šest stavkov mi pišeš in je najdaljši tisti, v katerem mi groziš, da mi ne boš več pisala, če ti takoj ne odgovorim. Tako sem se prestrašila, da sem kar na

mestu pustila vse delo in se vsedla k mizi, da ti odpišem. Moj Bog, kako strašna nesreča bi bila, če bi izgubila tako imenitno dopisovalko, ki ima šele deset let, pa je že cerkvena pevka. Mačja taca, to niso vsakdanje stvari! Upam, da si sedaj zadovoljna in da mi boš prav kmalu še kaj pisala. Zdaj pa mora biti tvoje pismo dva metra dolgo, da bo v njem poleg groznje še za kaj drugega prostor. Opiši mi, kaj v Argentini delaš, kako se učiš, zlasti pa še, kaj poješ. Škoda, da sem tako daleč, — rada bi te prišla včasih poslušat. Vem, da bi se tvoj glasek izmed vseh razločil. Slovenci radi pojemo, po tem te bomo vedno spoznali, da si Slovenka, če boš rada in slovensko pela.

Te pozdravljam botra Mina.

Ljuba botra Mina!

Zelo sem vesela, ker ste tudi nam malim posebej pisali. Zelo rada berem take reči v "Našem mladem rodu."

Hodim v V. razred tukajšnje argentinske šole pri častitih sestrah Vincencijeve družbe. Hodim pa tudi v slovensko šolo na Paternalu. Majhna sem še, pa vendar že pojem v cerkvi pri slovenski sv. maši.

Mala Slovenka Vas pozdravljam in daljine — Fani Lakner.

Draga Fani! Zdi se mi, da si sestra Angelee, tiste, ki, je tako huda. Ker si bolj pohlevna, kakor razvidim iz tvojega pisma, jo moraš včasih malo potolažiti, da se bo tudi njej huda ura unesla. Le veliko pojta, petje vse ublaži. Tako se mi zdi, da bo naša slovenska pesem rešila veliko naših izseljencev, da se ne bodo potujčili v daljnem svetu, ampak bodo zvesti ostali naši lepi slovenski govorniki in našemu rodu.

Ali tisto kaj požete: Slovenka sem, tako je mati djala? Če je še ne znaš, pa prosi Vašega gospoda učitelja, da Vas jo kdaj nauči. Potem se moraš pa po besedah pesmice tudi ravnati in Slovenka za vedno osfati.

Tako te bo vesela tvoja botra Mina.

Draga botra Mina!

Danes Vam pišem tudi jaz iz Buenos Airesa. Tukaj imamo slovensko šolo na Paternalu. Učimo se tudi slovensko peti in pri slovenski sveti maši večkrat pojemo. Jaz sem s tem zelo zadovoljna in zelo rada pojem. Prav lepo pozdravljamo vse slovenske deklice iz Buenos Airesa.

Ljubica špacapan.

Draga Ljubica! Prvič si mi pisala, pa menda ne bo tudi zadnjič, drugače boš morda še slovensko pozabila. To pa bi bila strašna škoda, ali se ti ne zdi tako? Piši mi no kaj od vaše šole.

Pozdravljena ed botre Mine.

Ljuba botra Mina!

Pošiljam Vam pozdrave od nepoznane prijateljice iz tujine.

Zelo smo vesele, da lahko hodimo v slovensko šolo in da lahko prepevamo lepo slovenske pesmi. Pa tudi zato smo vesele, ker nam gospod Kastelic bonbonov da če smo lepo pele v cerkvi.

Prijateljsko vas pozdravljam

Ludovika Koradin.

Pozdravlja Vas tudi Marica Koradin, ki tudi rada bonbone je.

Vesta, ljuba Marica in Ludovika, Vajinega pisma pa skoraj ne upam priobčiti v Našem mladem rodu. Bojim se, da se bodo vsi otroci zdrenjali k gospodu Kastelcu, ko bodo zvedeli, da bonbone deli. Potem ga boste še na beraško palico spravili. No, pa naj sam gleda, kako se bo iz zadrege izmotal. Jaz vajinega pisma ne morem zatajiti. Naj le vsi slovenski otroci zvedo, kako je v Buenos Airesu lepo — hm, še jaz bi se Vam rada pridružila. Najraje seveda takrat, kadar Vas bo taka četa skupaj, da Vas bo še prešteti komaj mogoče. Bogve, kakšne bonbone bo takrat g. Kastelic delil? Upam, da brez njih ne bo.

Piši mi, kdaj bo to, da hitro spravim svojih pet eunjie skupaj in se podam na pot čez široko morje v Buenos Aires in na Paternal.

Pozdravi vse tovarišice, posebno tiste, ki imajo rade bonbone, od botre Mine.

SVETA MAŠA NA PATERNALU!

N a B o ž i č to je dne 25. t. m. bo ob 10. uri v cerkvi Sv. Neže na Paternalu, slovesna sv. maša z slovenskim petjem.

Pridite!

Banque Baruch et Cie.

BANKA JUGOSLOVENSКИH IZSELJENCEV V FRANCIJI,
BELGIJI, HOLANDIJI IN LUKSEMBURGU

11, RUE AUBER
PARIS (9e) FRANCE

Najhitreje in pod najugodnejšimi pogoji pošilja denar v domovino. Nakazite nam svote, ki jih želite poslati v domovino potom čekov, ki se glasijo na francoske franke in so plačljivi v Parizu, ali na čeke v angleških funtih, plačljive v Londonu.

ZAVOD

SV. CIRILA IN METODA

sprejema dečke v popolno varstvo

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO

F.C.G.B.A. (Bs. Aires)

Prporočamo Vam vzgojne
zavode mariborskih šolskih
sester

SAN LORENZO FCCA, Sta. Fe
ROSARIO, Calle Córdoba 1646
SAN ANTONIO DE PADUA
Oeste

in zavod zagrebških usmiljenk
Dock Sud, Calle M. Estevez 1200

Za natančnejše pogoje
se obrnite na omenjene zavode
bodisi ustno bodisi pismeno.

VIGILOVE POVESTICE

so gotovo najboljše, kar premore Južna Amerika v mladinskem slovstvu. Doslej je izšlo 86 povestic, tiskanih na finem papirju in bogato in res umetniško ilustriranih. Stanejo samo po deset centavov, dobite pa jih v vsaki knjigarni.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

Splošno kulturna tedenska slovenska izseljenska družinska revija.

Ustanovitelj in glavni urednik: Josip Kastelic.

Urednik SLUŽBENEGA VESTNIKA Slovenske katoliške misije za Južno Ameriko: Vsakokratni odgovorni izseljenski duhovnik.

Urednica ŽENSKEGA VESTNIKA: Marija Vodopivecova, Rosario.

Urednica NAŠEGA MLADEGA RODU: Krista Hafnerjeva, učiteljica, Jesenice na Gorenjskem, Jugoslavija.

Naročnina znaša: a) Za republiko Argentino in vse ameriške dežele, vključeno Severoameriške Združene države in Kanado, letno \$ 5.— min (arg. pap. pesov), milreis 20.—, severoameriških \$ 1.50, urugvajskih pap \$ 3.50, čilenskih \$ 35.—. — b) Za evropske in vse ostale države: letno \$ 6.— (šest argentinskih pesov v papirju), ali Din 70.—, francoskih frankov 25.—, Lir 20.—, mark 4.50, holandskih gold. 2.50, šilingov 10.—, šterling 0.35, belgijskih frankov 35.—.

Naročnino je najboljšje nakazati naravnost upravi (glej spodnji naslov) bodisi v priporočenem pismu, bodisi potem bančnega čeka "sobre Buenos Aires", bodisi s poštnim giro, bodisi našemu uradniku g. Mirku Peljhanu proti službenemu potrdilu, bodisi na katerega izmed načinov, kakor jih spodaj navajamo, vedno s pripombo: za Duhovno življenje (La Vida Espiritual).

Buenos Aires — Banco Germánico, Av. L. N. Alem 150. — Banco Holandés, Bmé. Mitre 234. Kdor ima hranilno vlogo pri kateri izmed teh dveh bank, mu ni treba pošiljati denarja, temveč lahko piše banki, naj nam ona izplača naročnino kar iz njegove hranilne vloge.

Jugoslavija: Zadrúžna gospodarska banka v Ljubljani, Miklošičeva cesta, s pripombo: za Duhovno življenje, Buenos Aires.

Brasil: Banco Germánico, Rio de Janeiro, Rua Alfanega 5 — Banco Germánico, Sao Paulo, Rua Alvarez Penteado 19 — Banco Germánico, Santos, Rua 15 de Noviembre 164 — Banco Holandés, Sao Paulo, Rua da quintanda 9.

Paraguay: Banco Germánico, Calle Peas. Franco esq. Chile.

Chile: Banco Germánico de la A. S., Santiago, Calle Huérfanos 833.

Banco Germánico, Valparaíso, calle Pratt 238.

Francija, Belgija in Luksemburg: Banque Baruch et Cie., 11, Rue Auber Paris (9e) France

Holandsko: Holandsche Bank — Unie N. V., Heerengracht 432, Amsterdam.

Nemško: Deutsch-Südamerikanische Bank A. G., Mohrenstrasse 20, Berlin.

Naročniki iz Severne Amerike nam najenostavnejše nakažejo naročnino v čerkah The Chase National Bank of The City of New-York, ki ima svoje podružnice po vseh večjih severoameriških mestih. Čeki naj se glase na:

Administration of The Spiritual Life, Buenos Aires, Argentina.

Naslov uredništva in uprave:

Dirección de la Redacción y de la Administración:

LA VIDA ESPIRITUAL

Cond ar co 5 4 5

Buenos Aires, Argentina

**VESELE
BOŽIČNE
PRAZNIKE**

- in -

**SREČNO
NOVO
LETO**

*želi vsem svojim kljntom
in prijateljem*

Jugoslovanski Oddelek

Banco Germánico

DE LA AMERICA DEL SUD

Av. L. N. Alem 150 - BUENOS AIRES - 25 de Mayo 149-59

PODRUŽNICE V JUŽNI AMERIKI:

BUENOS AIRES
Mercado Abasto
Corrientes 3223

PARAGUAY
C. Pres. Franco
ASUNCION

BRASIL
RIO-SANTOS
SAO PAULO

CHILE
SANTIAGO
VALPARAISO

